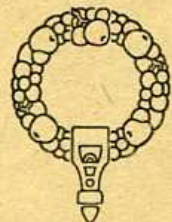

763

AZ
ÉRMELLÉRI REFORM. EGYHÁZMEGYE
1912. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 24-ik NAPJÁN
SZÉKELYHIDON TARTOTT
RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.

SZÉKELYHID.
KOHN SÁMUEL KÖNYVNYOMDÁJA
1912.

AZ

ÉRMELLÉRI REFORM. EGYHÁZMEGYE

1912. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 24-ik NAPJÁN

SZÉKELYHIDON TARTOTT

RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

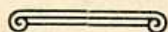
SZÉKELYHID.
KOHN SÁMUEL KÖNYVNYOMDÁJA
1912.

Az
érmelléki reform. egyházmegye

1912. évi szeptember hó 24-ik napján

Székelyhidon tartott rendes közgyűlésének

jegyzőkönyve.

Jelen voltak:

Végh József esperes és *Konrád László* világi tanácsbíró,
egyházmegyei gondnok-helyettes elnöklete alatt.

a) *Tanácsbírák:*

Egyházi részről:

Szathmári Sándor
Bányai László
Fazekas Imre
Takács Zsigmond
Szabó Mihály
(ujonnan választott)

Világi részről:

Konrád László
mint gondnok-helyettes is
Fráter Zoltán
Dobozy Kálmán
Magyary Miklós
Dr. Babós János
Fráter István
(ujonnan választott)

b) *Tisztviselők:*

Egyházi főjegyző: Fazekas Imre.
Világi főjegyző: Kovács András.
Egyházi aljegyző: Balogh Ferencz.

Ujjonnan megválasztott egyházi aljegyző : Szentkirályi
 Károly (ezen gyűlésre ad hoc megbizva)
 Egyházmegyei pénztárnok : Dr. Veress István.
 Egyházmegyei számvevő : Bányai László.
 Egyházmegyei ügyész : Dr. Várady Miklós.

c) *Az egyházak képviselőiben :*

- Albis : Kalas István lelkész, Bereczki József gondnok.
 Álmosd : Nagy Bálint g.
 Apát-Keresztur : Bende Lajos g.
 Asszonyvására : Bakos József l., Kópis Sándor g.
 5 Bagamár : Bányai László l., Bertalan Dániel g.
 Bályok : Kalmár István l., Kovács András pesbyter.
 Berettyó-Széplak : Donáth László s. l.
 Bihar-Diószeg : Dr. Veress István l.
 Bihar-Félegyháza :
 10 Bihar-Vajda : Kovács Gábor s. l., Szilágyi József g.
 Csokaly : Simon Elek l.
 Ér-Ábrány : Ifj. Debreczeni László s. l., Tóth Ferencz g.
 Ér-Adony : Laczák Dezső l., Szücs József g.
 Ér-Bogyoszló :
 15 Ér-Keserű : Fazekas Imre l.
 Ér-Köbölkut : Varga Béla l., Szilágyi László g.
 Ér-Mihályfalva : Szathmári Sándor l., Konrád László pr.
 Ér-Olaszi : Dajka István l., Ötvös Lajos g.
 Ér-Semjén : Végh József l., Béres Sándor g.
 20 Ér-Tarcsa : Molnár József l.
 Gálos-Petri : Takács Zsigmond l., Fráter István presb.
 H.-K.-Szt.-Imre :
 H.-K.-Szt.-Miklós : Silye Gábor l., Varga Sándor g.
 Kis-Kereki : Lengyel Pál l.
 25 Kokad : Bodor Pál l., Péter Bálint g.
 Kóly : Szentkirályi Károly l.
 Magyar-Kécz :
 Margitta : Balogh Ferencz l., Unghvári Lajos főg.
 Micske : Zöld István g. Füzessy Endre tanító-presb.
 30 Monos-Petri : Kiss József g.
 Nagy-Léta : Jakucs Sándor s. l.
 Ottomány : Szabó Mihály l.

- Piskolt : Ablonczy Béla s. l., Zajti József g.
 Poklostelek :
 35 Szalacs :
 Székelyhid : Szabó Zoltán l., Orbán Sándor g.
 Szentjobb : Csokonay József l. Lakatos Mihály g.
 Tóti : Józsa Gábor l.
 Uj-Léta : Bogdán János l. Váry Ferencz presb.
 40 Vedres-Ábrány: K. Szabó József l., Mészáros Bénéjámín g.

d) *Választott tanítói-képviselők :*

Molnár Antal (Bagamér) Szathmáry Károly (Bályok)
 Kiss Lajos (Bihar-Diószeg).

1. sz. Végh József esperes ur, egyházi elnök, Istenhez emelt buzgó imádságban áldást kér közgyűlésünk munkálkodására. Majd szívélyesen üdvözölvén a szép számban megjelent tagokat s jelezvén a gyűlés fontosabb tárgyait :

a közgyűlést megnyitja.

2. sz. A gyűlés megnyitása után egyházmegyei közgyűlésünk állandó alkotó tagjai, az egyházak képviselői, a lelkészek és gondnokok összeszámláltatván :

Megállapítja a közgyűlés, hogy az elől megnevezett tagok az elnökséggel együtt összesen 63-an vannak jelen és hogy Bihar-Félegyháza, Ér-Bogyoszló, Hegyköz-Szentimre, Magyar-Kécz, Poklostelek és Szalacs kivételével egyházmegyénk mindenik egyháza, lelkésze vagy gondnoka által képviselve van.

Őszinte sajnálkozással értesül közgyűlésünk arról, hogy egyházmegyénk nagy buzgóságu, közszeretben álló világi aljegyzője Végh István, súlyos betegsége által jelen gyűlésen való részvételben akadályozva van.

Székelyhidy Béla álmosdi hely. lelkész, Csuka Ferencz apát-kereszturi, Magyary Gábor bihar-vajdai, Lovász Béla hegyköz-szentimrei, Rátz Lajos micskei és Nagy Imre szalacsi lelkészek részint hivatalos elfoglaltság, részint

betegség miatt akadályoztatásukat és elmaradásukat az esperesi hivatalnál előzetesen bejelentvén, távolmaradásuk igazoltatott. A többi elmaradt lelkészek ellenében közgyűlésünk, — tekintettel a hosszas esőzés miatt sok helyen szinte járhatatlanná vált utakra —, ez alkalommal nem kíván eljárni, azonban az utólagos igazolást elvárja tőlük.

3. sz. Esperes Ur beterveszti rendes évi jelentését a kánonszerű egyházlátogatásról s azzal kapcsolatban az egyházmegye 1911 évi vallás-erkölcsi, iskolai és anyagi állapotáról, kormányzati ügyeiről és statisztikai adatairól. Jelzi, hogy ezen évi jelentését még Augusztus hó folyamán nyomtatásban közrebocsátotta és a kebelbeli összes egyházaknak megküldötte. A jelentés fontosabb tárgyait, kiemelkedőbb pontjait előadó jegyző behatóan ismerteti a közgyűlés előtt.

Közgyűlésünk az Esperes Ur évi jelentését, a mennyiben az a gyűlést megelőzőleg már nyomtatásban megjelent és szétküldetett, felolvasottnak tekinti és annak a jelen közgyűlés jegyzőkönyvéhez hozzacsatolását s azzal együtt leendő megőrzését elrendeli. Közgyűlésünk az Esperes Urnak kiváló gondnal, mindenre kiterjedő figyelemmel és buzgó ügyszeretettel szerkesztett részletes jelentését legteljesebb elismeréssel és méltó köszönettel veszi tudomásul; a jelentésben foglalt és elősorolt esperesi intézkedéseket jóváhagyja és megerősíti. A jelentés során előterjesztett javaslatokra nézve, — eltekintve azoktól, a melyek közgyűlésünk tárgysorozatában külön jegyzőkönyvi számok alatt szerepelnek s nyerne elintézését —, közgyűlésünk a következő határozatokat hozza :

a) Az egyházi közigazgatásban és ügykezelésben az egyetemes konvent által elkészített és közrebocsátott egységes nyomtatvány-minták a kebelbeli egyházakban fokozatosan bevezet-

tessenek, hogy így ezáltal egyházaink adminisztrációjában a rég óhajtott egyöntetőség végre valahára az egész vonalon keresztülvihető legyen.

b) Habár az iskolák négy-fokozatu osztályozása egyházkerületi határozattal megszüntetett, mindazonáltal némi jutalmazás és a jövőre szóló példaadás s buzdítás céljából a kitünőknek talált iskolák névszerint mutattassanak ki ezután az egyházlátogatási jegyzőkönyvekben s iktattassanak be egyházmegyénk jegyzőkönyveibe.

c) Az 5000 léleknél többet számláló biharszegi egyházat felhívja közgyűlésünk, hogy az iskolai tanítás érdekének s eredményének szempontjából az önálló kántorság felállítása és szervezése iránt minél előbb tegye meg a szükséges előkészítő intézkedéseket.

d) A csokalyi, kokadi és szentjobbi iskolák tanítóit, mint a kiknek tanítási eredményét az egyházlátogató küldöttség nagyon gyengének, alig megfelelőnek minősítette, közgyűlésünk komolyan figyelmezteti és szigoruan utasítja nagyobb szorgalom kifejtésére.

e) Az álmosdi egyházat utasítja közgyűlésünk, hogy iskoláiban az V. és VI. osztályt haladéktalanul állítsa be, a mennyiben ezt az állami törvény is parancsolólag követeli.

f) A nagylétai presbytériumot felelősség terhe alatt utasítja közgyűlésünk, hogy a presbyteri jegyzőkönyveknek és az egyházi anyakönyveknek vezetésénél az egyházlátogató küldöttség által megállapított hiányok és mulasztások pótlásáról, ugyszintén a kezes nélkül kölcsön adott egyházi pénzek azonnali behajtásáról gondoskodni elmulaszthatatlan kötelességének ismerje.

g) Esperes urat határozatilag felkéri közgyűlésünk, hogy Marjay Péter volt esperesünk

ellen a házi pénztárból illetéktelenül felvett fizetések vizatérítésének, ugyszintén az országos lelkészi nyug- és gyámintézet pénztáránál fel- szaporodott hátralékos tartozásai behajásának biztosítása szempontjából kérje meg a fegyelmi eljárás megindítását az egyházkerületi elnök- ségtől.

h) Közgyűlésünk, midőn az esperesi jelen- tésben elsorolt minden nemes szívü adakozóknak jegyzőkönyvében köszönetet mond, egyben ismét felujítja azon régebbi határozatát, hogy a 100 (Egyszáz) koronán felül adakozókkal szemben háláját külön—külön küldött jegyzőkönyvi ki- vonatban is rója le.

4. sz. Esperes Ur beterjeszti, időszaki jelentését hivatalának elfoglalása, 1912 Április 24 óta elnökileg végzett fontosabb ügyekről és tett intézkedéseiről.

A jelentés következőleg hangzik :

Esperesi időszaki jelentés 1912. április 24-től elnö- kileg elvégzett ügyekről s tett intézkedésekről.

Nagytiszteletü és Tekintetes Egyházmegyei Közgyűlés !

Hivatalomat 1912. április 24-én elfoglalva azonnal megtettem az irattár átköltöztetéséhez szükséges intéz- kedéseket. Május 2-án végre megérkezett 4 szekrény, s 10 ládába összecsomagolva. Négy hónapi szakadatlan munka után — miben gyermekeim s tanítóim állandóan segédkeztek — sikerült valamennyire rendeznem is.

I. Személyi változások

a) lelkész s segédlelkészi karban.

Egyházkerületi itélettel Asszonyvásárán megerősített Bakos József lelkésznek, továbbá Uj-Létán egyh. megyei időszaki bíróságunk által megerősített Bogdán Jánosnak

a consensust kiadtam, — ezeknek s szentjobbi lelkész Csokonay Józsefnek beiktatásain személyesen megjelentem s a felmerült szükség szerint mindenütt presbyteri üléseket tartottam, a beiktatás szertartását végeztem. — Szentjobbon Magyary Miklós vil. tanácsbíró s Szentkirályi Károly lelkész, Asszonyvásáron Dajka István lelkész, Uj-Létán előbbi lelkész, Nagy Sándor voltak szivesek megjelenésök által sulyt kölcsönözni a beiktatás ünnepélyességének. A nagylétai lelkész választást — az előkészítő eljárást elődöm eszközölte — május 16-ra kitűztem, elnökül Magyary Miklós s Bányay László tanácsbíró urakat küldtem ki. Tarnóczi Lajos szentesi s. lelkész 141 szavazattal megválasztott, a választást azonban Barna Péter s társai nagylétai lakosok, törvényes időn belől megfélebbezik. Egyházmegyei időszakai bíróságunk a választást törvénybe ütköző okok miatt megsemmisíti. Tarnóczy Lajos ezen ítéletet megfélebbezván az egész ügyet a kerületi bírósághoz felterjesztettem.

Nagy Sándor ujlétai, Holló József szentjobbi lelkészeket, előbbit Vértesre, utóbbit Sáráandra, elbocsátottam. Segédlelkészeink sorában: Szőnyi Józsefet, Nagy-Létán, Thamássy Gézátt Székelyhidon, Cs. Nagy Dánielt Szalacson, Szatmári Károlyt Érsemjénben — püspöki kirendeléseik alapján — minden lelkészi teendőkre végzésére felhatalmaztam.

Kósa Zsigmondot Gálos-Petriből, Dibáczy Józsefet Asszonyvásárról, Karácson András s. lelkészt Szalacsról, vagyis egyház megyénk kötelékéből saját kívánságokra elbocsátottam.

b) a tanítói karban :

Bagamér Par Mihály, Csokaly Takács Lenke, Szentmiklós Szentesi Károly, Vajda Kovács József, Értarcsa Tóth Jenő, Albis Szabó Rozália, Tóti Gonda Eszter, Éradony Várkonyi Imre, Székelyhid Thamássy Lajos, Szalacs Szász Jenő s Sydó Sándor okleveles tanítókat illetve tanítónőket választja meg. A minden helyen kifogástalanul lefolyt választások s azokról felvett jegyzőkönyvek alapján, mindenik tanító meghívására megadtam

az engedélyt, ideiglenesen mindeniket megerősítettem, okmányaikat vallás és közokt. miniszter urhoz eszközendő felterjesztés végett visszaadtam, jelen gyűlésünkre meghívtam, végleges megerősítésöket, bekebelezésöket kérem. Tavaszi ülésünk alkalmával esküt tett tanítóinknak az eskübizonyítványokat kiadtam. Az ujaknak felesketését kérem. Erdélyi Gyula értarcsai tanító lemondását elfogadtam s őt egyh. meggyénkből elbocsátottam.

II. Időszaki bíróság.

Mint már a nagylétai lelkészválasztásnál jeleztem is, többrendbeli bírósági ügyek tárgyalása miatt az időszaki tanácsot, illetve bíróságot kénytelen voltam 1912. július 6-ra összehívni. Mikor ezen körülményt az ügyviteli szabályzat 3. §-a értelmében a nagytszt. s tek. egyházmegyei közgyűlésnek bejelentem, felsorolom mindazon ügyeket, melyeket ott tárgyalattam s a tárgyalásra a szükséges alakiságok betartása mellett előkészíttem:

1., Az ujlétai lelkészválasztás elleni felebbezés. Bíróság a választást megerősíti. Felebbezés visszavonatik.

2., Székelyhidi főgondnok, gondnok s tanító-presbyter választás ellen beadott s kerületi bíróság által pótlás végett letett panasz kérvény tárgyalása. Bíróság a már egyszer hozott ítéletét megismétli, a választást megsemmisíti. Ezen ügy újabb felebbezés folytán a kerületi bírósághoz lett ismét felterjesztve.

3., Tárgyalatott Kalas István lelkésznek Bereczki József albisi egyházgondnok elleni fegyelmi ügye, illetve egyházmegyei bíróságunk elnökségének ezen ügyet megszüntető végzése ellen beadott felebbezés. Bíróság elnöki végzést helybenhagyja, felek megnyugosznak.

4., Máté József s társainak Kalas István albisi lelkész ellen ismét felvett s már bírósági ítélettel lezárt fegyelmi ügyében az egyházmegyei elnökség megszüntető végzése ellen beadott felebbezés. Időszaki tanács az elnökségi végzésnek helyt ad s így az ügy Máté József s társai által megfelebbeztetik. Az egész Kalas-féle ügyet ante-

aktáival együtt már július 27-én a kerületi bírósághoz felterjesztetem.

5., A nagylétai választást időszaki bíróságunk megsemmisíti, az ügyet felebbezés folytán a kerületi bírósághoz felterjesztetem. Itt említem meg, hogy a megfelelőbevezett asszonyvásári lelkészválasztás ügyében delegált alsó-szabolcs-hajduvidéki egyházmegye bírósági tárgyalásán — egyházmegyém képviselőjében megidéztetvén — megjelentem.

III. Általános tisztujítás.

Tavaszi egyházmegye közgyűlésünk 55 sz. határozata értelmében a gondnoki állásra, tanácsbírói s tisztí kara a szavazást elrendeltem, a kiküldött bizottsági tagok jelenlétében a szavazati leveleket felbontottam, az eredményt a megválasztottakkal tudattam. Szavazatát hibásan adta be Piskolt, elkésetten B. Félegyháza. A szavazatbontó bizottság jegyzőkönyvének előterjesztése tárgysorozatunkba felvételre került. 3978/912. sz. püspöki leirat alapján elrendeltem a kerületi tanár s tanító képviselőkre adandó szavazatok beküldését. Jóleső érzéssel jelenthetem, hogy a kerület által szokatlanul rövidre szabott terminus alatt, minden egyház szavazata pontosan beérkezett. Ezeket a kerülethez felterjesztetem.

IV. Különféle segélyek:

4819/912. sz. vall. és közokt. min. rend. álmosdi fitanítónak tandíjpótló államsegély	40 kor.
51162/912. sz. vall. és közokt. min. rend. Gál Margit álmosdi tanítónőnek tandíjpótló államsegély	184 „
51162/912. sz. vall. és közokt. min. rend. Gál Margit álmosdi tanítónőnek fizetéskiegészítés	400 „
58163/912. sz. Erdős Endre szentjobbi tanítónak korpótlék	200 „
64484/912. sz. vall. és közokt. min. rend. Bakk István diószegi tanítónak fizetés kiegészítés	800 „

64886/912. sz.	vall. és közokt. min. rend. Valner Gyula n.-létai tanítónak tandíjpótló áll. segély	480 kor.
55322/912. sz.	vall. és közokt. min. rend. csokalyi 2. tanítói álláshoz fizetésekiegészítési áll. segély	900 „
22971/912 sz.	vall. és közokt min. rend. piskolti 2. tanítói álláshoz fizetésekiegészítési áll. segély	900 „
95430/912. sz.	vall. és közokt. min. rend. Szilágyi István n.-létai tanítónak I. kor-pótlék	200 „
95428/912. sz.	vall. és közokt. min. rend. Bencsik András szalacsi tanítónak I. kor-pótlék	200 „
100488/912. sz.	vall. és közokt. min. rend. érkeserüi egyháznak tandíjpótló államsegély	409 k.-t

adományozott, ezen rendeleteket fentemlített tanítóknak az iskolaszékek útján megküldtem.

V. Különféle intézkedések.

Több rendbeli szolgálati bizonyítványt hitelesítettem; több rendbeli törlési engedélyt megerősítettem. A nagyváradi munkásbiztosító pénztár jogtalan követelését, mellyel harangozóink s iskolaszolgálóinkat kötelékébe, a díjfizető tagok sorába szándékozott bevonni, visszautasítottam s hasonló eljárásra felhívtam lelkésztársaimat is. Egyházlátogatási jegyzőkönyveket minden egyháznak megküldtem. Statisztikai ivatek kitöltését elrendeltem, beérkezésük után az összesített kimutatással egyik kerületi statisztikai albizottság elnökéhez betérjesztettem.

Álmosdi helyettes lelkészfizetését a helyszínén közmegnyugvásra rendeztem. A tőkesegély kérvények újabb fajta ivateit jelentkezőknek megküldtem, az utasítás pontos betartására figyelmeztettem az egyházakat.

A népiskolai szervezet s szolgálati pragmatika szükséges példányait minden egyház s minden tanító számára elküldtem.

Választók névjegyzékét 912—913-ra minden egyháztól beszédtem s egyik hitelesített példányt visszaszármaztattam. Segédlelkészek kimutatását felterjesztettem, nyugtáikat hitelesítettem.

Lelkész özvegyek s árvák gyámdijait nyugtáik ellenében mind kifizettem.

Csokonay József szentjobbi s Bogdán János ujlétai lelkészek kongrua kérvényét felszerelve felterjesztettem. A változási kimutatásokat kongrua bizottság elnökéhez küldtem. Az új lelkészek törzskönyvi lapjait bekértem.

Csokaly, Félegyháza, Tarcsa, Szalacsanak közigazgatási bizottság által kifogásolt iskoláit illetőleg felhívtam iskolafentartókat a feltüntetett hiányok pótlására, a tett intézkedésekről vett jelentéseket felterjesztettem.

Holló István nagylétai bíró által tanítók ellen tanfelügyelőséghez beadott, onnan hivatalomhoz letett panasz kérvényt presbyteriumhoz elküldtem s a beérkezett jelentés alapján tanítókat felmentettem, s a magok ellen kért fegyelmi vizsgálatot nem rendeltem el.

Bodor Pál kokadi lelkészt Ujlétára felügyelő lelkészül kirendeltem.

Kerületi gyűlésünkön s azzal kapcsolatos lelkészszentelési ünnepélyeken, valamint a nagyváradi ref. tanítóképző képesítő vizsgálatain megjelentem.

A lelkészképesítő vizsgák idejét s a kidolgozandó tételeket segédlelkészekkel közöltem.

Szebeni József kiskerekii tanítónak a presbyterium bemutatott engedélye alapján megengedtem, hogy a postaügynökséget hivatalos óráin kívül kezelhesse.

Madarak s hasznos állatok védelme tárgyában kiadott rendeletet közöltem.

Tanító egyleti elnököket felhívtam, hogy összehívandó gyűléseken a kiadott népiskolai szervezet s szolgálati pragmatikát tüzetesebb tanulmányok tárgyává tegyék.

Nagyléta adásvételi szerződését a kivonat pótlásokkal kerületre felterjesztettem s miután onnan megerősítve visszaérkezett, Létának kiadtam újból.

Püspöki rendeletre Krassószörény megyei vízkárosultak javára gyűjtésre hívtam fel az egyes egyházakat.

A kerületi ülésen elintézett s onnan letett ügyeket s kérvényeket az illetékes egyházaknak mind elküldtem.

Tarcsi Sándor csokalyi tanító panasz kérvényét a helyszinén személyesen, Debreczeni Ferencz székelyhidi tanító panasz kérvényét a presbyterium útján levélben békésen elintéztem.

Az özvegyi gyámsegély felemeléséről minden özvegyet értesíttem.

Egyházlátogatási jegyzőkönyveink alapján készített esperesi jelentésemet az egyházmegye vallás erkölcsi s anyagi állapotáról minden egyháznak, a főtiszteletű püspöki hivatalnak, minden egyházmegyének s egyházmegyénk minden tisztviselőjének elküldtem. Kerületi s egyh. megyei jegyzőkönyveinkből is küldtem minden tanácsbírónak s tisztviselőnek.

Az ottományi ref. egyháznak — tavaszi közgyűlésünk alkalmával egyházközségi közgyűlés jegyzőkönyvének hiánya miatt visszaadott, de később elnökséghez kifogástalanul felszerelve benyújtott kérvénye alapján — tekintettel az építkezés sürgősségére — a 2. iskolának költségvetés szerint 13100 k. értékben eszközendő építésére, az e célra gyűjtött 2889 k. 77 fill. magtár készpénz vagyron visszatérítés nélküli felhasználására, 2—3000 k. rendkívüli kölcsön felvételére az engedélyt ideiglenesen megadtam. Hasonló indokok alapján engedélyeztem ideiglenesen a tóti-i egyháznak is, hogy 1600 k. magtár vagyronát az iskola építésnél felhasználhassa, — itt azonban az alaptőke használtatván fel 10 év alatti visszafizetésre köteleztem az egyházat.

Asszonyvásár elavult templom tetejének ujra fedése, tornyának kijavitása s a templomot körülvevő kőfal renoválási költségeinek fedezésére, valamint az egyházi alaptól kölcsönvett összeg 3 évi törlesztési részletének kiegyenlítésére 6000 k. törlesztéses kölcsön felvételére kért ideiglenes engedélyt. A viszonyokkal helyszinén megismerkedve, a templomfedelezés elodázhatatlan voltára való tekintettel, a javításokat engedélyeztem, a kölcsön felvételére az engedélyt ideiglenesen megadtam, tudva, hogy ezen összeget a hivek újabb megterhelhetése nélkül

az évi reménylhető megtakarításokból az egyház 5-6 év alatt teljesen letörlesztheti.

Várkonyi Imre adonyi tanítónak megengedtem, hogy a helyettes állami anyakönyvvezetőséget elfogadhassa.

Hatóságilag bezárt ujlétai iskolák kinyithatása érdekében az alispáni hivatalhoz felterjesztéssel éltem, s felelősségemre az iskolák feltételesen télre kinyitattak.

Szolgatársunk Takács József széplaki lelkésznek koronás arany érdem kereszttel történt kitüntetése alkalmával szeptember 8-án ünnepi beszédet tartottam, egyházmegyénk nevében üdvözöltem.

VI. Birósági ügyek.

Bereczki József albisi gondnok elleni fegyelmi ügy tárgyalását előkészítettem.

Szentjombi lelkész s eltávozott lelkész közt, fizetés-megosztás miatt keletkezett közig. birósági tárgyalásra érdekelteket s tanukat megidéztem. E. I. V. t.-c. 33 §-ának 5 pontja alapján.

Időszaki jelentésemet a fentiekben téve meg, maradtam teljes tisztelettel:

Érsemjén, 1912 szeptember 16.

a nagytiszteletű és tekintetes egyházmegyei közgyűlésnek

alázatos szolgája:

Végh József
esperes.

Közgyűlésünk az Esperesi Ur időszaki jelentését, a mely hű képet nyújt az Esperes Ur mindenre kiterjedő gondos figyelméről, a melylyel hiven örködik egyházmegyénk anyagi és szellemi legféltettebb javai és virágzó fejlődése fölött, továbbá nagyrabecsült atyai jóindulatáról, a melylyel viseltetik egyházaink, azoknak előljárói, lelkészei és tanítói iránt, végül azon fáradhatatlan tevékenységről, szakavatott és erélyes működésről, a melylyel a hovatovább terhesebbé váló esperesi hivatal sokoldalú ügyeit vezeti, a

legteljesebb elismeréssel és hálás köszönettel veszi tudomásul; a jelentést egész terjedelmében jegyzőkönyvébe iktatja és az abban elsorolt s általa tett intézkedéseket jóváhagyja és megerősíti.

Közgyűlésünk külön egyházmegyei határozatokkal, — hozzájárulván az ideiglenes elnöki intézkedésekhez —, engedélyt ad az *ottományi* egyháznak iskola-építés céljából az e célra gyűjtött 2889 kor. 77 fill. magtári készpénzvagyonnak visszatérítés nélküli felhasználására és 2—3000 kor. rendkívüli kölcsön felvételére; továbbá a *tóti-i* egyházak szintén iskola-építés céljából 1600 kor. magtári vagyonának 10 év alatti visszafizetés kötelezettsége mellett leendő felhasználására, illetve kölcsön-vételére; végül az *asszonyvásárai* egyháznak templom-és torony-renoválás, valamint az egyházi alapoktól kölcsönvett összegek kiegyenlítése céljából 6000 kor. törlesztéses kölcsön felvételére, a mennyiben ezen újabb kölcsönt a hivek további megterhelhetése nélkül 5—6 év alatt teljesen letörlesztheti:

5. sz. Egyházi főjegyző felolvassa az általános tisztújítás megejtése végett beadott szavazatok felbontására és össze számlálására kiküldött bizottságnak f. évi július hó 16-án Érmihályfalván tartott ülésében felvett jegyzőkönyvét, a következőkben:

Jegyzőkönyv

felvételre Érmihályfalván 1912 évi július hó 16 napján az érmelléki ref. egyházmegye 55 számú végzésével az egyházmegyei tisztikara beadott szavazatokat felbontó bizottság ülésében.

Jelen voltak alulirottak.

Esperes a beérkezett szavazatokat a bizottság elé terjeszti, melyből megállapítatik, hogy beérkezett 38 egyháznak 42 szavazata. Szavazatot nem küldött Biharfél-

egyháza. Vissza kellett utasítani a piskolti egyház egy szavazatát, a mennyiben téves címzés folytán a kerületi tanár képviselőkre adott szavazatot küldte be az egyházmegyei tisztviselőkre adandó szavazatok helyett. Ezek szerint 41 jogérvényes szavazat adatott le. A szavazatok összeszámláltatván megállapítja a Bizottság, hogy egyházmegyei gondnoki állásra a Dobozy Kálmánra adott 18 szavazattal szemben 22 szavazattal tehát általános többséggel

Dr. Babós János volt tanácsbíró választatott meg.

Egyházm. főjegyzővé (egyházi)	30 szav.	Dr. Veress István
„ aljegyzővé („)	27	„ Szentkirályi Károly
„ főjegyzővé (világi)	37	„ Kovács András
„ aljegyzővé („)	36	„ Végh István
„ egyh. tanácsbírákká	41	„ Bányai László
„ „ „	39	„ Fazekas Imre
„ „ „	39	„ Takács Zsigmond
„ „ „	38	„ Szathmári Sándor
„ „ „	28	„ Szabó Mihály
Egyházm. világi tanácsbírákká :	41 szav.	Fráter Zoltán
„ „ „	29	„ Konrád László
„ „ „	27	„ Magyary Miklós
„ „ „	25	„ Fráter István
„ „ „	22	„ Dobozy Kálmán

választattak meg. Szavazatot kaptak még : Farkas Gábor 19, Váradi Miklós 9, Máró István 8, Csuka Ferencz 6, Balog Ferencz 6, ezen kívül még többen nyertek 1—2 szavazatot.

A bizottság a beadott szavazatokat összeszámlálás után megsemmisítette.

Érmihályfalva 1912 július 16.

Széchényi István
bizottsági jegyző.

Végh József
esperes.

Konrád László
h. gondnok.

Sathmári Sándor
lelkész

Molnár József
lelkész.

Közgyűlés a jegyzőkönyvben feltüntetett választási eredményt örvendetesen és teljes megnyugvással veszi tudomásul s megválasztott tisztviselőit állásaikban megerősíti s minthogy a tisztikarban legnagyobb részben olyan egyének választottak meg, kik ugyanazon minőségben már szolgálták egyházmegyénket, a hivatali eskü letételét ezektől nem, csupán azon tisztviselőitől kívánja, akik egészen újonnan lettek a tisztikarba bevásztva t. i. a két egyházi jegyző, Fráter István világi és Szabó Mihály egyházi tanácsbíróktól.

6 sz. Az egyházmegyei tisztikar megújítására vonatkozó szavazat levelekről felvett jegyzőkönyv felolvasása s az újonnan választott tisztikar megerősítése kapcsán, Végh József esperes felhívja Dr. Babós János megválasztott egyházmegyei gondnokot, a hivatali eskü letételére.

Dr. Babós János megválasztott egyházmegyei gondnok a hivatali esküt letévén, meleg szavakban köszöni meg az egyházmegye iránta tanúsított bizalmát s buzgó szolgálatait, készséggel ajánlja fel közegyházunk javára.

Egyházmegyei közgyűlés Dr. Babós János gondnok székfoglaló beszédét lelkesült éljenzéssel fogadja s megválasztott gondnokának, egyházi életünk mezején eddig kifejtett odaadó munkásságában teljes biztosítékot látván a jövőre nézve, őt ezen új hivatalában a legnagyobb örömmel üdvözli.

A választás eredménye egyházkerületi közgyűléshez felterjesztetni rendeltetik.

7. sz. Folyamatban levő közgyűlésünk 5. sz. határozatához képest Végh József esperes felhívja Dr. Veres István egyh. főjegyzőt, Szentkirályi Károly egyh. aljegyzőt, Fráter István világi és Szabó Mihály egyházi tanácsbírákat, mint akik ezen tisztségekre most lettek először megválasztva — a hivatali eskü letételére.

Nevezettek a hivatali esküt a közgyűlés színe előtt letevén, az irántok megnyilvánult bizalomért köszönetet mondva, készséggel ajánlják fel szolgálataikat egyházmegyénk javára.

8. sz. Végh József esperes elnök meleg szavakkal szívélyesen üdvözlőlvén az ujonnan alakított tisztviselői kar tagjait, míg egyrésztől őszinte örömeinek és megelégedésének ad kifejezést a felett, hogy a tisztikarba a régi gárda kipróbált tagjai ez alkalommal is beválasztottak, másrésztől sajnálkozását nyilvánítja a felett, hogy Balogh Ferencz egyh. aljegyző, kinek odaadó működéséről egyh. megyénk jegyzőkönyvei tesznek tanubizonyságot, saját határozott óhajtása folytán ez alkalommal nem lett beválasztva a tisztikarba — és indítványozza miszerint a közgyűlés Balogh Ferencz iránti elismerésének jegyzőkönyvének lapjain adjon kifejezést.

Közgyűlés teljes készséggel tesz eleget esperes ur indítványának s a jegyzői tollal oly nagy buzgalommal és kiváló szakértelemmel vezetett Balogh Ferencz ur iránti őszinte elismerésének jegyzőkönyvének lapjain azon remény kíséretében ad kifejezést, hogy őt egyházmegyénk tisztviselői közt rövid időn ismét üdvözölheti.

9. sz. Esperes jelenti, miszerint az asszonyvásárai ref. egyház Bakos József atyánkfiát választotta meg lelkészül, kinek részére esperes a hivatala elfoglalhatására megkivántató megerősítést kiadván, nevezett lelkész hivatalát már el is foglalta s kéri az egyházmegye megerősítését is

Közgyűlés Bakos József asszonyvásárai lelkészt hivatalában készséggel megerősíti s szeretettel iktatja egyházmegyénk lelkészeinek sorába, utasítván egyszersind úgy választó egyházat mint megválasztott lelkészt a szokásos bekebelezési díjaknak, egyházmegyénk pénztárába lendő pontos befizetésére.

10. sz. Esperes jelenti, miszerint az ujlétai egyház Bogdán János atyánkfiát választotta meg lelkészül, ki is az esperesi megerősítés után hivatalát el is foglalta s kéri az egyházmegye megerősítését is.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Bogdán János ujlétai lelkészt hivatalában megerősíti s lelkészeink sorába szeretettel iktatja, utasítván egyszersmind úgy választó egyházat, mint megválasztott lelkészt a szokásos bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

11. sz. A bagaméri ref. egyház presbyteriuma jelenti, miszerint a nyugdíjaztatás folytán megüresedett I-II osztályú leánytanítói állásra Tar Mihály okleveles tanítót választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Tar Mihály megválasztott tanítót állásában megerősíti s egyházmegyénk tanítói karába iktatja, utasítván úgy választó egyházat, mint megválasztott tanítót a szokásos bekebelezési díjnak, egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

12. sz. A csokalyi egyház presbyteriuma jelenti, miszerint az újonnan létesített leánytanítói állásra Takács Lenke okleveles tanítónőt választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Takács Lenke megválasztott tanítónőt állásában megerősíti s egyházmegyénk kötelékébe kebelezi, utasítván úgy választó egyházat, mint megválasztott tanítónőt a szokásos bekebelezési díjnak, egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

13. sz. A Hkszentmiklósi egyház presbyteriuma jelenti, miszerint II tanítói állására Szentesi Károly okle-

veles tanítót választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Szentesi Károly megválasztott tanítót állásában megerősíti s egyházmegyénk kötelékébe igtatja, utasítván ugy választó egyházat, mint megválasztott tanítót, a szokásos bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

14. sz. A vajdai ref. egyház presbyteriuma jelenti, miszerint vegyes iskolája tanítójául Kovács József okleveles tanítót választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Kovács József megválasztott tanítót állásában megerősíti s egyházmegyénk tanítói karába igtatja, utasítván ugy választó egyházat, mint megválasztott tanítót a bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

15. sz. Az értarcsai ref. egyház presbyteriuma jelenti, miszerint vegyes iskolája kántor-tanítójául Tóth Jenő okleveles tanítót választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Tóth Jenő megválasztott tanítót állásában megerősíti s egyházmegyénk tanítói karába iktatja, utasítván ugy választó egyházat, mint megválasztott tanítót a szokásos bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

16. sz. Az albisi ref. egyház presbyteriuma jelenti, miszerint leánytanítóul Szabó Rozália okleveles tanítónőt választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi,

Szabó Rozália megválasztott tanítónőt állásában megerősíti s egyházmegyénk kötelékébe iktatja, utasítván ugy választó egyházat, mint megválasztott tanítónőt a bekebelezési díjnak, egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére

17. sz. A tótii ref. egyház presbyteriuma jelenti, miszerint az ujonnan szervezett leánytanítói állásra, Gonda Eszter okleveles tanítónőt választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Gonda Eszter megválasztott tanítónőt állásában megerősíti s egyházmegyénk hivatalnokai sorába iktatja, utasítván ugy választó egyházat, mint megválasztott tanítónőt, a bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

18. sz. Az éradonyi ref. egyház presbyteriuma jelenti, miszerint kántor-tanítójaként Várkonyi Imre okleveles tanítót választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi. Várkonyi Imre megválasztott tanítót állásában megerősíti s egyházmegyénk tanítói karába iktatja, utasítván ugy választó egyházat, mint megválasztott tanítót, a bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

19. sz. A székelyhidi ref. egyház presbyteriuma jelenti, miszerint tanítóul Thamássy Lajos okleveles tanítót választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Thamássy Lajos megválasztott tanítót állásában megerősíti s egyházmegyénk tanítói karába iktatja, utasítván ugy választó egyházat, mint megválasztott tanítót, a szokásos bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

20. sz. A szalacsi ref. egyház presbyteriuma jelenti, miszerint második fitanítóul Sydó Sándor okleveles tanítót választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Sydó Sándor megválasztott tanítót állásában megerősíti s egyházmegyénk kötelékébe iktatja, utasítván ugy választó egyházat, mint megválasztott tanítót, a bekebelezési dijnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére

21. sz. A szalacsi ref. egyház presbyteriuma jelenti, miszerint a második leány-tanítói állásra Szász Jenő okleveles tanítót választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Szász Jenő megválasztott tanítót állásában megerősíti s egyházmegyénk tanítói karába iktatja, utasítván ugy választó egyházat, mint megválasztott tanítót, a bekebelezési dijnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

22. sz. Egyházkerületünk 433/1898 sz. rendelkezéséhez képest a hivatalos eskü letételére jelentkeztek: Takács Lenke csokalyi, Szabó Rozália albisi, Gonda Eszter tóttii tanítónők; Tar Mihály bagaméri, Szentesi Károly hkszentmiklósi, Kovács József vajdai, Várkonyi Imre éradonyi, Sydó Sándor szalacsi, Szász Jenő szalacsi tanítók.

Nevezettek a közgyűlés színe előtt a hivatalos esküt letévén, részökre az eskütételre vonatkozó bizonyítvány esperes és főjegyző által kiadatni rendeltetik.

23. sz. Esperes jelentése kapcsán, előszóval is meleg szeretettel emlékezik meg egyházmegyénk nestoráról, Nagytiszteletű Takács József széplaki lelkész urról, kinek az egyházi élet terén kifejtett buzgó és eredményes munkásságát a királyi kegy immár másodizben jutalmazta meg,

ez év folyamán a koronás arany érdemkereszttel tüntetvén ki az agg lelkészt, s indítványozza, hogy az érdemes agg lelkész iránta való elismerését és nagyrabecsülését, mint a részéről adható egyedüli jutalmat jegyzőkönyvének lapjain fejezze ki.

Egyházmegyei közgyűlésünk a legőszintébb egyértelműséggel csatlakozik Esperes ur indítványához s teljes elismeréssel adózik azon férfiúi érdemeinek, kinek hosszú életpályája — követendő példánykép gyanánt magaslik az ifjabb nemzedékek előtt, aki, mint gyermek-ifju 16 éves korával a szabadsághősök közt küzdött az 1848/49. dicsőséges napokban nemzetünk alkotmányos szabadságáért — majd később a testi fegyvereket a lelkiekkel cserélvén fel, mint *a Kőrös* ~~a köznek~~ hű vitéze immár 53 év óta munkálkodik odaadó buzgósággal egyházmegyénk kebelében, mint rendes lelkész folytonosan a széplaki egyházban, a mely egyháznak a rendes színvonalon felülemelkedése különösen a közműveltség terén, kizárólag az ő nevéhez van köttetve; aki 8 évtizednek súlyával vállalain, még ma is ifjui lélekkel, buzgalommal és áldozatkészséggel munkálkodik egyházának minél magasabbra emelkedésén; — ez előtt: a mi egyházmegyénk veterán bajnoka előtt közgyűlésünk teljes készséggel hajtja meg a maga kéréit s midőn őszinte elismerésének jegyzőkönyvének lapjain kifejezést ad, egyszersmind kéri az isteni gondviselést, hogy áldásos életét az emberi kor legvégső határáig tartsa és őrizze meg.

24. sz. Az egyházmegyei lelkészi gyámintézet 1912 évi Ápr. 24-én tartott közgyűléséből tudomásul vételvégett jelenti, miszerint a gyámintézet kezelő választmányát, egy hangu választással következőleg alakította meg:

Elnök : Bányai László
Pénztárnok : Szatmári Sándor

Ülnök : Szabó Mihály — és
 „ : Jakab József
 Jegyző : Fazekas Imre
 Ügyvéd : Konrád László.
 A megbízatás időtartama 10 év.

Tudomásul vétetik.

25. sz. Szathmári Sándor hivatkozással egészség állapotának megrongált voltára, mely miatt évek óta a lelkészi szolgálatokat sem képes teljesíteni, az országos nyugdíj intézeti pénzkezelői állásról lemondását beterjeszti s kéri annak elfogadását.

Közgyűlés tekintettel a kérvényben részletesen kifejtett fontos indokolása a lemondást elfogadja.

26. sz. Dr. Veress István beterjeszti az egyházmegyei pénztárnokságról lemondását s kéri annak elfogadását.

Közgyűlés a lemondást elfogadja.

27. sz. Az országos lelkészi nyugdíj intézet valamint a közalap kezelőjéül.

Közgyűlés Szentkirályi Károly kólyi lelkészt megválasztja.

28. sz. Egyházmegyei pénztárnokul :

Közgyűlés Takács Zsigmond g. petrii lelkészt megválasztja.

29. sz. Egyházmegyei ügyésznek :

Közgyűlés egyhangulag Dr. Várady Miklós székelyhidi ügyvédet, egyházmegyénknek eddigi ügyészét választja meg.

30. sz. Az egyházmegyei számvevőszéket közgyűlés egyhangu választással következőleg alakítja meg :

Elnök: Dr. Babós János egyházmegyei gondnok.

Tagok: Bányai László egyházmegyei számvevő.

Takács Zsigmond érmihályfalvai

Bodor Pál diószegi

Varga Béla székelyhidi

Kiss Sándor margitai körü számvevők.

31. sz. Az egyházmegyei nyugdíj bizottságot közgyűlés egyhangu választással a következőleg alakítja meg;

Az egyházmegyei elnökségen kívül — tagok:

Egyházi részüől: Szathmári Sándor, Takács Zsigmond rendes Szabó Mihály póttag;

Világi részüől: Dobozy Kálmán, Dr. Várady Miklós rendes, Fráter István póttag.

32. sz. Az egyházmegyei tanügyi bizottságot közgyűlés egyhangu választással a következőleg alakítja meg:

Elnök: Szentkirályi Károly kólyi lelkész.

Alelnök: Mólnár Antal bagaméri tanító.

Jegyző: Csóka Lajos asszonyvásárai tanító.

Tagok: Bodor Pál lelkész és Kiss Lajos tanító dékánok a b. diószegi körüől.

„ Lengyel Pál lelkész és Csóka Lajos tanító dékánok a székelyhidi körüől.

„ Kalmár István lelkész és Szathmáry Károly tanító dékánok a margittai körüől.

„ Mólnár József lelkész és Ürögi Sándor tanító dékánok az érmihályfalvai körüől.

Világi részüől tagok: Dr. Babós János egyh. m. godnok.

„ Dr. Váradi Miklós egyh. m. ügyész.

33. sz. Az egyházmegyei közgyűlés tanító képviselőinek megbízatási ideje lejárván:

Közgyűlés felkéri és meghatalmazza Nagyt. Esperes urat miszerint a tanító képviselők választására a szavazást rendelje el, oly módon, hogy a választás még ez év folyamán befejezve s eként a jövő elejére egyházmegyénk a tisztújítás tekintetében ujja szervezve legyen.

34. sz. A nagyváradai református tanítónőképző intézet igazgató tanácsa 1912 évi augusztus 8-n. tartott gyűlésének 35 jegyzőkönyvi száma alatt jelenti miszerint tekintettel arra, hogy a tanárok lakáspénze oly csekély hogy a mai lakásviszonyoknak egyáltalában nem felel meg — az igazgatónak 700 k. két tanárnak egyenként 560 korona lakáspénze van — a mely összeg távolról sem elegendő arra, hogy abból állásukat megillető lakást tartsanak, elhatározta, hogy a tanárok lakáspénzét 1912 okt. 1-től kezdődőleg felemeli és az igazgatóét 1200, két tanárét pedig egyenként 1000—1000 koronában állapítja meg; minthogy azonban az így felemelt lakbér illetményre az eddigi rendes bevételekből fedezet nem található, felhívja a fentartó érmelléki és nagyszalontai egyházmegyéket hogy évi segélyeiket — már a f. évi iskolai évre kiterjedőleg — oly módon emeljék fel, hogy az intézet fentartása körül felmerülő nagy szükségletek fedezhetőek legyenek s a 8-ik tanszék is felállítható legyen.

Közgyűlés beható eszmecsere s a lelkesi és tanítói egyesületek e tárgyban már kialakult véleményének, illetve ajánlataiknak elismerő figyelembe vétele után határozatilag kimondja miszerint az évi segély felemeléséhez készséggel hozzájárul és pedig oly módon, hogy az egyházak és lelkesek évi járulékát az eddigi 2 koronáról 5 koronára, a tanítók évi járulékát 1 koronáról 2 koronára, az egyházmegyei pénztár évi járulékát pedig az eddigi 100 koronáról 200 koronára emeli fel. Ezenkívül az egyházmegyei lelkesi gyámintézet évenként 80 (nyolczvan) korona az egyházmegyei tanítói gyámintézet pedig évenként 20 (husz) korona segélyt ajánl fel teljes felelősség és kötelezettség mellett az intézet céljaira. Közgyűlés a két gyámintézet önkéntes ajánlatát teljes elismeréssel veszi tudomásul.

35. sz. A nagyváradai református tanítónőképző intézet igazgató tanácsa 1912. évi augusztus 8-án tartott gyűlése jegyzőkönyvének 40. sz. alatt bemutatja az 1912.

évre előirányzott költségvetését, annak jelzése mellett, hogy főhatósági újabb rendelet folytán az intézet számadásait polgári évek szerint kell vezetni, s így a most bemutatott költségvetésnek minden tételében csak $\frac{1}{3}$ része vonatkozik az 1912. évi Szept.—Decz. hónapokra.

A költségvetés egyébként a következő mérleggel zárul:

Bevétel: 36530 korona.

Kiadás: 42935 korona.

Hiány: 6405 korona.

A hiányt megtakarítással véli igazgató tanács megszüntettetni.

Tudomásul vétetik.

36. sz. A nagyváradi református tanítónőképző intézet igazgató tanácsa 1912. évi augusztus 8-án tartott gyűlése jegyzőkönyvének 43. sz. határozatával felhívja egyházmegyénket miszerint az igazgató tanácsba 3 képviselőjét őszi közgyűlésén válassza meg s a választásról az igazgató tanács elnökét értesitse.

Egyházmegyei közgyűlésünk, a nagyváradi református tanítónőképző intézet igazgató választmányába, 3 évi megbizatással: Végh József esperes, Dr. Babós János egyh. m. gondnok és Szathmári Sándor érmihályfalvai lelkész s egyh. m. tanácsbirót választja meg.

A választásról úgy az igazgató tanács elnöke, mint a megválasztott bizottsági tagok jegyzőkönyvi kivonatban értesítendőek.

37. sz. A nagylétai ref. egyháztanács a tulajdonát képező s eddig Végner Ede által birt. üzlet és lakáshelyiséget az 1913 évi május hó 1-től 6 évre — utó ajánlat kizárásával — a nagylétai fogyasztási és érték szövetkezetnek haszonbérbe adta. Ezen intézkedés ellen Szabó Zsigmond egyház tanács tag felebbezést adott be. Ezen felebbezésében kérte az egyháztanács határozatának megsemmisítését s ezen üzlet helyiségnek nyilvános árverésen leendő kiadását.

Az egyháztanács a felebbezést egyhangu határozatával elutasította s felhívta az egyház előljáróságát, hogy az eddig Végner Ede által haszonbérelt üzlet és lakás helyiségre a nagylétai fogyasztási és érték szövetkezettel a szerződést az 1913 évi május hó 1-től 6 évre terjedő időre évi 850 korona bérrel kösse meg. Végner Ede eddigi bérlő által tett magasabb ígéretet figyelmen kívül hagyta, mivel Végnernél a haszonbéri összeget biztosítva nem látta, míg ellenben a fogyasztási és érték szövetkezetenél a haszonbért igen biztos alapon állónak találta. Ezen egyhangulag hozott határozat ellen Szabó Zsigmond felebbezést jelentett be, ujjolag kérvén az üzlet és lakás helyiség nyilvános árveréseni kiadását.

Az egyházmegyei közgyűlés a nagylétai egyháztanács 2/1912. szám alatt hozott határozatát indokainak elfogadásával s Szabó Zsigmond felebbezésének elutasításával jóváhagyja. Az egyház előljáróságát pedig utasítja, hogy a nagylétai fogyasztási és érték szövetkezettel a haszonbéri szerződést kösse meg, azt jóváhagyási záradék rávezetése végett esperes urnak mutassa be.

38. sz. Balogh Imre magyarkécsi ref. lelkész állam segélyből javadalmazott intézményes segéd lelkész kirendelését kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés Balogh Imre magyarkécsi ref. lelkész kérvényét figyelembe véve az ő teljesen elgyengült s szolgálatra egészen képtelen voltát — a legmelegebb pártfogással az egyházi kerülethez felterjeszti.

39-40. sz. Az érköbölkuti ref. egyház bejelenti, hogy az 1909 évi őszi egyházmegyei közgyűlés 38 számú határozatának elég tétetett, amennyiben az egyházmegyei ügyész által tisztázva lett azon körülmény, hogy az egyház tulajdonát képező érköbölkuti 349 számú betétben 2242 hrszám alatt felvett ingatlanban a tagosításkor községi iskolai alapvagyon czimen adott 1800 □-öl s a

községi faiskola czimen kiadot 1200 □-öl terület befoglaltatik, így ezen ingatlanok az egyház tulajdonát soha sem képezték, hanem ezek Érköbölkut községé, mint erkölcsi testületé. Ebből folyólag újból kéri az egyház község az engedélyt arra, hogy ezek telekkönyvi átírásához szükséges nyilatkozatokat 's vázrajzokat kiadhassák.

A faiskola 1200 □-öl területe szintén a 2242 hrsz. alatti ingatlanból lenne kiadandó, — de figyelembe véve a politikai község kérelmét és azon körülményt is, hogy az által a temető terület csonkulna, — melynek egészbeni fentartására az egyháznak igen nagy szüksége van, tekintetbe véve továbbá azt is, hogy ezen terület úgy sem alkalmas községi faiskolának, — de másrésről az egyház község a politikai község kérelmének is eleget akar tenni, — így a 2242 hrszám alatt felvett területből kiadandó 1200 □-öl terület helyett a politikai község kérelméhez képest községi faiskolának a ref. egyház tulajdonát képező érköbölkuti 766 sz. betétben 69 hrszám alatt felvett 1 kat. hold 530 □-öl területből adja ki, (illetve ezzel elcseréli) az 1200 □-öl területet községi faiskolának. Előterjesztik továbbá a politikai községnek azon nyilatkozatát, hogy ezen cserére 300 koronát reáfizet, úgy, hogy ezen kötelezettségének három egyenlő részletben és pedig az 1913. 1914 és 1915 években tesz eleget. A fentebb kifejtett indokok alapján kéri ezen csere jóváhagyását.

„ Az egyházmegyei közgyűlés örömmel veszi tudomásul, hogy ezen rég huzódó ügy végre békés elintézést 's befejezést nyert.

Az iskolai alapvagyon, valamint a községi faiskola átadásához, illetve ez utóbbi cserejéhez is hozzájárul, — az ezekre vonatkozó határozatokat jóváhagyja. Tekintetbe véve továbbá az egyháznak az utóbbi időben magára vállalt igen nagy kötelezettségét: — a 300 koronával szabad rendelkezést engedélyezi.

Az egyházközség előljáróit pedig utasítja, hogy az átadáshoz és cseréhez szükséges oki-

ratokat s vázrajzokat készítsék el s ugy ezeket, valamint a politikai községtől beszerzendő 300 korona fizetésére vonatkozó nyilatkozatot esperes urnak mutassák be, ki is azoknak megerősítésére felhatalmaztatik.

41. sz. Az érköbölkuti ref. egyház a templom és iskolák tetejének fedése és a vegyes iskola kitoldásának építési költségeire 5000 korona közalapi tőke-segélyt akar kérni. Ezen kérvényhez melléklendő ideiglenes költségvetést jóváhagyás végett beterjeszti.

Az egyházmegyei közgyűlés a bemutatott költségelőirányzatot ideiglenesen jóváhagyja; kötelezi az érköbölkuti ref. egyházat, hogy a végleges költségvetést a vállalkozóval kötendő szerződéssel együtt annak idején mutassa be.

42. sz. Az érköbölkuti ref. egyház ujonnan alkotott „Temetési szabályzatát“ jóváhagyás végett beterjeszti.

Az egyházmegyei közgyűlés a bemutatott „Temetési szabályzatot“ a 3. 4. 5 és 6. §-ok — mivel ezeket az egyházkerületi végzés szabályozza, — valamint a 24. §. utolsó pontjának „az ezen rendelkezés ellen vétők 10 koronára büntetendők“ kihagyásával jóváhagyja. Ezen szabályzatot pedig megemlítés végett az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

43. sz. A szalacsi ref. egyháztanács engedélyt kér, hogy addig mig az 1911. évi október hó 4-én 39. számú egyházmegyei végzéssel engedélyezett 50000 korona törlesztéses kölcsönt felvenné, a leány iskola építésénél előforduló folyó kiadások fedezésére 15000 korona ideiglenes kölcsönt vehessen fel 7.5 % utólag fizetendő kamat mellett.

Az egyházmegyei közgyűlés — figyelembe véve a mostani igen nehéz pénzviszonyokat — a 15000 korona ideiglenes kölcsön felvételére

az engedélyt — 7.5 % utólag fizetendő kamat mellett — megadja.

44. sz. A kólyi ref. egyház bejelenti, hogy omladozó régi templomukat 's fából készült — ledőléssel fenyegető tornyukat az 1914. évben 12000 korona költséggel újjá akarják építeni. Ezen összeget állami adó alapon az 1912. 1913 és 1914 évekre 3 egyenlő arányban akarják kivetni, így kölcsön felvétel nélkül rendelkezésükre fog állani az építkezéshez szükséges 12000 korona. Az ideiglenes költségvetést és a tervrajzot beterjesztik, — kérik az erre vonatkozó határozatnak jóváhagyását.

Az egyházmegyei közgyűlés a 12000 kor. költséggel újonnan építendő templom és torony építéséhez az engedélyt megadja. A bemutatott — állami adó alaponi — kivetést az ideiglenes költségvetést 's tervrajzot jóváhagyja. Utasítja azonban az egyház községet, hogy az ideiglenes költségvetés alapján egy részletes költségvetést dolgoztasson ki s azt a tervrajzzal együtt felülbírálás végett az állam építészeti hivatalhoz küldje meg. Annak utána a költségvetés, tervrajz, valamint a vállalkozóval kötendő szerződés megerősítés végett esperes urhoz beterjesztendő lesz ki is azoknak megerősítésére felhatalmaztatik.

45. sz. A piskolti volt földes urak az urbéri rendezés alkalmával az 1863. évi nov. 22-én kelt „Urbéri egyezség“ 2-ik pontja szerint a maradvány földek váltságáról lemondtak s a váltsági tőke s ennek kamatai egykettő (1 1/2) részét a ref. iskola tanító fizetésének javítására engedték át. Ezen nyilatkozat alapján a piskolti ref. egyház a maradvány földek váltságáért járó összeg 1/2-ed részét meg is kapta s az 10008 kor. 68 fillért takarékiilag gyümölcsözteti is. Ezen összegnek kezelésére nézve ez ideig alapító levél nem volt s így szükségessé vált annak elkészítése. Az alapítók életben nem léte miatt, az alapító levelet a piskolti ref. egyház előljárói készítették el, — azt bemutatják s elfogadásra ajánlják.

Az egyházmegyei közgyűlés a 3. pontban bemutatott s az alaki kívánalmaknak megfelelő alapító levelet jóváhagyja, — mivel azonban az alapítvány 10000 koronán felül van — megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

46. sz. Az álmosdi ref. egyháztanács beterjeszti s jóváhagyni kéri Dr. Horváth Akos budapesti gyakorló orvos ur által az álmosdi ref. egyház javára egy 1500 korona névértékű 4 % kamatozó magyar korona járadék kötvény erejéig tett alapító levelet. Az alapító levél értelmében az alapítványi tőke kamat jövedelmének fele része drakebszakai Horváth Antal és néh. drakebszakai Horváth Antalné szül: mezőtelegdi Miskolczi Laura és leszármazottjaik holttetemeinek számára emelt sirbolt jókarban tartására használandó fel, másik fele része az álmosdi ref. egyház céljaira lesz fordítandó. Az alapító levél 4 eredeti példányban lett kiállítva. Az alapító kívánságához képest egy példány alapítónak, egy példány az álmosdi ref. egyház községnek, egy példány az érmeleki egyházmegye mindenkori esperesének, egy példány pedig a tiszántuli ref. egyházkerület mindenkori püspökének adassék át.

Az egyházmegyei közgyűlés Horváth Akos budapesti gyakorló orvos alapító urnak ezen kegyes adományáért hálás köszönetét fejezi ki s erről alapítót jegyzőkönyvi kivonaton értesíti. A 4 példányban bemutatott alapító levelet — melyet az álmosdi ref. egyház tanács szintén egyhangulag elfogadott — jóváhagyja. A jóváhagyási záradékkal ellátott alapító levél egy példányát az alapítónak, egy példányát az álmosdi ref. egyház községnek, egy példányát egyházmegyénk esperesének, egy példányát pedig a tiszántuli ref. egyházkerület püspökének kézbesíttetni rendeli.

47. sz. Az érábrányi ref. egyház az újonnan építendő — s mintegy 26000 koronába kerülő — templomra vonatkozó tervrajzot és költségvetést bemutatja.

Az egyházmegyei közgyűlés az ujonnan építendő templom építését örvendetes tudomásul veszi. A bemutatott tervrajzot és költségvetést ideiglenesen jóváhagyja. Utasítja az egyház községet, hogy a költségvetést 's tervrajzot felülbírálás végett a nagyváradi m. kir. állam-építészeti hivatalhoz küldje meg. Annak utána a tervrajz, költségvetés, valamint a vállalkozóval kötendő szerződés esperes urhoz felterjesztendő lesz, kit is az egyházmegyei közgyűlés felhatalmaz azoknak megerősítésére.

48. sz. Az uj-létai egyház terjedelmes és részletesen indokolt kérvényében annak megengedését kérelmezi, hogy felekezeti iskoláinak fentartásáról lemondhasson és azokat a polgári községnek átadhassa. Kérvényéhez csatolja az e tárgyban hozott presbyteriumi és egyházközségi határozatokat, ugyszintén az uj-létai községi képviselő-testület véghatározatát; bemutatja az ujlétai református egyház és a polgári község között az iskolák átadása tárgyában megkötött szerződés tervezetét.

Közgyűlésünk már évek óta féltő aggodalommal kíséri az uj-létai egyháznak iskolái megtartásáért folytatott nehéz küzdelmeit. Nem csak a benyújtott kérvényből és annak mellékleteiből, hanem évek tapasztalatából ismeri.

Közgyűlésünk az uj-létai egyháztagok nagymérvű szegénységét, a mely szinte tehetetlenül áll az összehalmozódó nagy építkezési feladatokkal szemben és teljességgel képtelen újjáépíteni iskoláit, a melyeket, mint életveszélyeseket, a közigazgatósági hatóság bezáratott immár.

Közgyűlésünk meggyőződést szerezvén a felől, hogy az uj-létai egyház minden lehető elkövetett iskoláinak megtartása érdekében, hogy segítséget sehonnan sem nyerve, remélve a maga erején nem képes iskoláit felépíteni; másfelől némi megnyugtatóst nyervén azon körülményben, hogy ott a polgári község jóformán

egy az egyházközséggel és így az átadandó iskoláknak csak czime változik meg, de tulajdonképeni jellege megmarad; végül megállapítván, hogy a szerződés-tervezet mindenben megfelel az Egyh. Törv. VI. t.-czikk 8. §-ában előirt követelményeknek és így hitfelekezetünk jogait s érdekeit minden téren biztosítja: a maga részéről, habár fájó szívvvel, de kénytelen hozzájárulni az új-létai református iskoláknak a község részére leendő átadásához és ezen ügyet pártolólágg terjeszti fel az Egyházkerületi Közgyűléshez. Kijelenti azonban közgyűlésünk, hogy az új-létai iskola-átadás ügye a melyet csupán a legvégső eset kényszerítő hatalma alatt engedélyezett, a jövőre nézve hasonló esetek elbirálásánál praecedensnek nem lesz tekinthető.

Rendkívüli államsegélyért folyamodnak.

49. sz. Ér-Ábrány.

Egyházmegyei közgyűlés az ér-ábrányi egyház kérvényét szives figyelembe ajánlja.

50. sz. Erdős Endre szentjobbi ref. tanító.

Egyházmegyei közgyűlés a tavaszi esőzés folytán nagy kárt szenvedett, s e miatt ma már nélkülözéssel küzdő tanítót a kért segélyre a legmelegebben ajánlja.

51. sz. Tollas István monospetrii ref. tanító.

Egyházmegyei közgyűlés az elemi csapás által nagyon súlytott s nagy családú, különben is rendkívül szegény tanítót a segélyezésre a legmelegebben ajánlja.

52. sz. Debreczeni László érábrányi ref. lelkész.

Egyházmegyei közgyűlés az elemi csapás által súlytott agg lelkészt a segélyezésre a legmelegebben ajánlja.

53. sz. K. Szabó József vedresábrányi lelkész.

Közgyűlés egyházmegyénk e legkisebb egyházában szolgáló lelkészét, tekintettel esőzés okozta anyagi káaira, a segélyezésre a legmelegebben ajánlja.

54. sz. Laczák Dezső éradonyi ref. lelkész.

Egyházmegyei közgyűlés az elemi csapással sulytott s családjában is nagy veszteséget szenvedett lelkésznek kérvényét a legmelegebb felterjesztésre ajánlja.

A magyar református segélyegylethez folyamodnak:**55. sz. Szentjobb.**

E csekély népességű, nagy szegénységgel küzdő, emellett azonban törekvő egyház, mely idegen felekezetek közé van beékelve, a segélyre a legnagyobb mértékben rá van utalva. Éppen ezért a kért segélyre az egyházmegyei közgyűlés a legmelegebben ajánlja.

56. sz. Ér-Ábrány.

Egyházmegyei közgyűlés e csekély népességű s adósságokkal terhelt egyházat, a kért segélyre a legmelegebben ajánlja.

57. sz. Érköbölkut.

Egyházmegyei közgyűlés az adósságokkal terhelt érköbölkuti egyházat a kért segélyre a legmelegebben ajánlja.

58. sz. Kóly.

Egyházmegyei közgyűlés ezen szegény sorsu hivekből álló, iskola-építésből eredő adósságainak sulya alatt roskadó egyházat, mely ezen kívül most 12000 korona költséggel templomát óhajtja kijavíttatni, illetve újjáépíttetni, a segélyezésre a legmelegebben ajánlja.

59. sz. Monospetrii ref. egyház.

Egyházmegyei közgyűlés a templom építésből származó adósságok terhe miatt súlyosan küzdő, igen szegény s kicsiny egyházat a kért segélyre a legmelegebben ajánlja.

60. sz. Vedres-Ábrány.

Egyházmegyei közgyűlés e csekély népességű, adóssággal küzdő s mégis építkezésre utalt egyházat, a kért segélyre a legmelegebben ajánlja.

Közalapi tökesegélyért folyamodnak.**61. sz. Érköbölkut.**

Egyházmegyei közgyűlés az érköbölkuti egyházat, melynek adóssága 18813 korona, — s most ismét új kiadásai vannak, a segélyre a legmelegebben ajánlja.

62. sz. Ér-Ábrány.

Egyházmegyei közgyűlés az érábrányi egyházat a kért segélyre a legmelegebben ajánlja.

Népiskolai tökesegélyért folyamodnak.**63. sz. Tóti.**

A betérjesztett kérvény teljesen felszerelve van. Ezért egyházmegyénk a szegény, de törekvő tóti egyházat a legmelegebben ajánlja segélyre, illetve, hogy adósságának törlesztése végett a tökesegélyt megnyerhesse.

64. sz. Magyar-Kécz.

Szegénysorsu, nemzetiségek közé ékelt magyarkécsi egyházunk kérvényét, melyben iskola s tanítói lakás építésére kérnek tökesegélyt egyházmegyei közgyűlésünk első helyen való felterjesztésre ajánlja.

65/a sz. Az egyházmegyei Lelkész-értekezlet 1912 évi szept. 26-iki jegyzőkönyvének 2-ik pontjában azon tapasztalatból indulva ki, miszerint egyházmegyénk több egyházába az egyházi épületek nagyon is alacsony értékben vannak tűzkár ellen biztosítva: indítványozza miszerint az egyházak hivassanak fel, hogy a tűzbiztosítások legközelebbi megújítása alkalmával az egyházi épületeket megfelelő árban biztosítsák, illetve a jelenlegi biztosítási összeget emeljék fel.

Közgyűlés az indítványt helyeslőleg veszi tudomásul s annak értelmében vagyoni felelősség terhe mellett kötelezi az egyházak presbyteriumait, hogy az egyházi épületek tűzkár elleni biztosításánál a legéberebb figyelemmel s a legnagyobb gonddal járjanak el s azokat a megfelelő értékben biztosítsák.

65/b sz. Lelkész-értekezlet jegyzőkönyvének 3. számában tekintettel arra, hogy a jelenlegi stólák a megváltozott viszonyokhoz képest nagyon alacsonyak — óhajtonak véli ezen ügy rendezését s indítványozza, hogy a tanügyi bizottság kéressék fel ezen ügy tanulmányozására s ide vonatkozó javaslatának tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk elé terjesztésére.

Közgyűlés az indítványt elfogadja s felhívja az egyházmegye tanügyi bizottságát, hogy a stóla kérdést tegye beható tanulmánya tárgyává s annak rendezésére vonatkozó javaslatát legközelebbi tavaszi közgyűlésünk elé terjessze be.

65/c sz. Lelkész-értekezlet jegyzőkönyvének 4. sz. alatt indítványozza, hogy az egyes egyházak hivassanak fel, miszerint a népiskolai ifjusági és tanítói könyvtárak felállításáról jelentéseiket okt. 20-ig az esperesi hivatalhoz terjesszék be.

Közgyűlés az indítványt elfogadja s utasítja az egyházak vezetőit jelentéseiknek az esperesi hivatalhoz okt. 20-ig leendő pontos betérjesztésére.

65/d sz. Lelkész-értekezlet jegyzőkönyvének 5. száma alatt felhivatni kéri közgyűlésünkben is a tanítókat, hogy a madarak és állatok védelme ügyében a miniszteri megkeresésnek tegyenek eleget.

Közgyűlés a kérelemnek készséggel tesz eleget a fenti ügyre különös mértékben felhívja tanítóink figyelmét.

65/e sz. Lelkész-értekezlet jegyzőkönyvének 6-ik száma alatt indítványozza, „hogy a tanítói új szolgálati pragmatika életbe léptetésével, az egyházkerület kérdeztessék meg ama forrás megjelölése felől, a melyből az igazgató tanítók tiszteletdíja fedezhető legyen.“

Közgyűlés az indítványt magáévá teszi s tekintettel azon körülményre miszerint az igazgató tanítói állás szervezésére kötelezhető egyházaink túlnyomó többsége nincsen olyan anyagi helyzetben hogy igazgató tanítójának rendes bevételeiből tiszteletdíjat biztosíthasson: a legmélyebb tisztelettel kéri a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlést miszerint emez újabb kiadás fedezésére valamely forrást megnevezni, illetve az igazgató tanítók tiszteletdíjának fedezésére vagy az államtól vagy az adócsökkentési segélyből a szükséges összeget kieszközölni méltóztassék, mert különben egyházaink nem lesznek abban a helyzetben, hogy a jelzett állást szervezhessék.

65/f sz. Lelkész-értekezlet jegyzőkönyvének 8. száma alatt azon javaslatot terjeszti elő, hogy a téli dékáni iskola látogatások, részint pedagógiai szempontok, részint az utazással járó kellemetlenségek tekintetbe vételével mellőztessenek, hanem e helyett az iskolaszéki elnökök az első félév végén eszközölt beható iskolai vizsgálat után, tegyenek jelentést a netalán rossz eredményt mutató iskolákról az esperesnek. Ennélfogva az egyházmegye részéről az iskolák, az esperes vagy helyettesse, a lelkész és tanító dékánok jelentésében a Canonica visitatio alkalmával vizsgáltsanak meg.

Közgyűlés a javaslatot magáévá teszi egyházmegyei határozattá emeli s a jövő évtől kezdve az iskola látogatásokat annak értelmében rendeli megtartani.

65/g sz. Lelkész-értekezlet jegyzőkönyvének 9. száma alatt tekintettel arra, hogy kevesebb egyházzal bíró egyházmegyékben is a tanácsbírák száma 6—6 javasolja hogy a mi egyházmegyénkben is úgy az egyházi, mint a világi száma 1—1-el neveltessék s így hatra kiegészítsék s ha az Egyházkerület az egyházmegye ilyenmő felterjesztésének helyt ad, esperes bizassék meg a szavazás elrendelésével.

Közgyűlés a javaslatot magáévá teszi, s helybenhagyás végett Egyházkerületi Közgyűlésünkhöz felterjeszti, egyben felhatalmazza Esperes urat hogy a kerületi gyűlés helyben hagyó végzése esetén a választást azonnal rendelje el, hogy ez a két állás is még ez év folyamán betöltve legyen s így a teljesen megújított tisztikar 1913. év jan. 1-én megkezdhesse működését. A szavazat levelek felbontásával közgyűlés az általános tisztujítás alkalmára kiküldött bizottságot hatalmazta fel.

66. sz. Az egyházmegyei Tanító-Egyesület elnöke, Molnár Antal előterjeszti és behatóan ismerteti a Tanító-Egyesületnek f. évi Szeptember 16-án Bihar-Diószegeen tartott közgyűlésében hozott s Egyházmegyei Közgyűlésünkhöz felterjesztett határozati javaslatokat, a mint következnek :

Az érmelléki ref. egyházmegyei tanítói kar örömmel üdvözli és meglelégedéssel fogadja a rég várt és őhajtott népoktatási szervezetet és pragmatikát, mely egy részről a kötelességek pontos körvonalozása, másrészről a tanítók jogainak preciz megállapítása s a tanító állás védelme által a népnevelés zavartalan fejlődését van hivatva biztosítani.

Kéri tehát tanítóegyesületünk a Nagytiszteletű és

tekintetes egyh. megyei közgyűlést, hogy az új népiskolai szervezet életbeléptetését minden egyházban sürgősen elrendelni méltóztassék s különösen utasítsa az iskola-fentartó egyházakat, hogy ahol legalább három tanító van, az igazgatói intézményt léptessék életbe. Továbbá a szervezetben kiszabott 50 fillér beiratási díjjakat a tanítókkal pontosan szedessék be s a begyűlt pénzt ifjusági könyvtár alapítására fordítsák és végre a tankönyvek beszerzésére minden egyházat kötelezzék.

Hogy pedig a szervezetben foglalt intézkedések minden egyházban pontosan végrehajtassanak, utasítsa a Nt. és Tek. egyh. megyei közgyűlés az iskola-látogató dékánokat, hogy annak pontos keresztül vitelét szorosán ellenőrizzék s ahol nem lennének végrehajtva a szervezetben foglalt intézkedések, az ilyen egyházakat a dékánok Nt. Esperes Urnak terjesszék fel, hogy annak alapján az évenkénti kanonika vizitáció a kötelességeiket esetleg nem teljesítő egyházak vezetőit felelősségre vonhassa.

A mi pedig a tankönyvek használatát és a tananyag beosztást illeti, mondja ki az Nt. és tek. egyházmegyei közgyűlés, hogy a most megnyílt és a jövő isk. évben, — mint átmeneti időben — szabad tetszésére bizza a tanítóknak, hogy akár a régi, akár az új — de minden esetre a Főtiszt. egyh. kerület által elrendelt — tankönyveket használhassák s a tananyagot ehhez képest osztgatják be. Két iskolai év elmúltával azonban minden iskola az új tantervet és új tankönyveket leendő köteles bevezetni. Végre mondja ki a Nt. és tek. egyházmegyei közgyűlés, hogy a szervezetben ajánlott egyházmegyei népiskolai felügyelői állás létesítését ez idő szerint mellőzi, nem lévén egyházmegyénknek kellő anyagi ereje ez állást betöltő egyén illő honorálására.

Közgyűlésünk az igazgató-tanítói intézményre, valamint a népiskolai ifjusági és tanítói könyvtárak létesítésére vonatkozólag a jelen közgyűlés folyamán külön jegyzőkönyvi számok alatt hozza meg határozatait. A Tanító-Egyesület többi felterjesztett határozati javaslatait, mint megannyi célszerű és helyes intézkedéseket.

közgyűlésünk mindenben elfogadja és azokat egyházmegyei határozatok gyanánt kimondja.

67. sz. Az érbogyoszlói ref. egyház új iskolát épít. Az iskola telek fekvése (185 hrszám alatt) ferde, — annyira, hogy ezen utca hosszában építeni csinosan s szépen lehetetlen lenne. Hogy az építkezést csinosan s a célnak megfelelőleg teljesíthesse, M Nagy Jánosné szül: Borsi Zsófia — szomszédos birtokossal 17 □-öl területű földet (184 hrszám alatt) az utca hosszában cserél — az iskola telek végéből adandó 34 □-öl területű földdel. Az M. Nagy Jánosné által cserébe adandó 17 □-öl terület utca hosszában van, értékre nézve is kétszer annyit ér, mint az egyház által az iskola telek végéből cserébe adandó 34 □-öl föld. Ezen cserére vonatkozó szabályszerűen hozott presbytériumi, egyház közgyűlési határozatot, csereszerződést s vázrajzot jóváhagyás végett beterjeszti.

Az egyházmegyei közgyűlés az érbogyoszlói egyháznak helyes határozatával elfogadott csereszerződést készséggel hagyja jóvá s felsőbb megerősítés végett az egyház kerületi közgyűléshez pártolólág felterjeszti.

68. sz. A jegyzőkönyv hitelesítésével a kerületre felterjesztendő ügyek a gyűlés alkalmával hitelesítettén:

Közgyűlés Dr. Babós János egyh. m. gondnok Magyary Miklós v. tanácsbíró, Lengyel Pál kiskerekii, Szabó Zoltán székelyhidi lelkészet és Fazekas Imre egyh. főjegyzőt megbizza.

Az 1—4. 48. 66 számokat jegyzette: Balogh Ferencz egyh. jegyző.

Az 5—36. 65 a—9 számokat jegyzette: Fazekas Imre egyh. főjegyző.

A 37—47. 67 számokat jegyzette: Kovács András világi főjegyző.

A 49—64 számokat jegyzette : Szentkirályi Károly
helyettesített jegyző.

Hitelesítettett :

Székelyhidon 1912. nov. 22.

Fazekas Imre
egyh. m. e. főjegyző.

Dr. Babós János
egyházmegyei gondnok.

Lengyel Pál
ref. lelkész.

Szabó Zoltán
ref. lelkész.

Magyari Miklós
egyházmegyei tanácsbíró.

Birósági ügyek.

J e g y z ő k ö n y v.

Felvétetett az Érmelléki Református Egyházmegye bíróságának, mint fegyelmi bíróságnak 1912. évi szept. hó 24-ik napján Székelyhidon tartott üléséről.

Jelen voltak :

Végh József esperes, mint tárgyalást vezető elnök, Konrád László világi tanácsbíró, egyházmegyei gondnok-helyettes, mint társelnök ; mint szavazó bírák Fazekas Imre, Bányai László, Szathmári Sándor (ugy is mint előadó) egyházi —, Fráter Zoltán, Dr. Babós János, Dobozy Kálmán világi tanácsbírák ; Dr. Várady Miklós egyházmegyei ügyész, Balogh Ferencz egyházmegyei egyh. aljegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

Végh József esperes, mint elnök az ülést megnyitván, kijelenti, hogy a jelen ülés tárgyát Kalas István albisi lelkész által Bereczki József albisi egyházgondnok ellen beadott panaszkérvénye folytán keletkezett fegyelmi bírósági ügy képezi ; megállapítja, hogy a bíróság tagjai kellő számban vannak jelen ; megállapítja, hogy a felek a tárgyalásra szabályszerűen megidézettek, a vétiveket bemutatja ; ugy a panaszló Kalas István lelkész, mint a panaszlott Bereczki József egyházgondnok a tárgyaláson megjelentek, a felek részéről tanuk gyanánt senki be nem jelentetett s nem is jelent meg. Miután elnök felhívására sem a bíróság tagjai érdekeltségi esetet nem jelentettek be, sem a felek részéről illetékességi kifogás nem tétetett, elnök a bíróságot szabályszerűen megalakultnak jelenti ki és elrendelvén az ügy érdemleges tárgyalását, felhívja Szathmári Sándor előadót az ügy ismertetésére.

Szathmári Sándor egyházi tanácsbíró, mint előadó ismerteti az ügy állását. — Bereczki József albisi egyházgondnok ellen kétféle panasz emeltetett, és pedig: 1., Dr. Várady Miklós egyházmegyei ügyész vádat emel Bereczki József ellen azon viselkedése miatt, hogy 1912. Julius 6-án Székelyhidon az egyházmegyei fegyelmi bíróság időszaki tanácsának ülésén a tárgyalás befejezése után esperes ur békitő szózatára ezt felelte: „én templomba nem megyek, inkább felekezetenküli leszek“ és midőn esperes ur ezen megbotránkozva, azt mondta neki, hogy akkor mondjon le viselt gondnoki hivataláról, arra ezt felelte: „azt sem teszem.“ Bereczki József e nyilatkozatot az időszaki bíróság tagjai előtt tevén s írásbeli nyilatkozatában maga is beismervén a bíróság előtti tiszteletlen magaviseletét s idézett megrovást érdemlő nyilatkozatait: e vádra nézve ügyész a vizsgálat mellőzését kérte s az ügyészi javaslatot magáévá tette a bíróság elnöksége is. 2., A másik vádat Kalas István albisi lelkész emelte Bereczki József albisi gondnok ellen azon okból, hogy Albis községben 1912. Julius 6-án Kalas István lelkész és iskalaszéki elnök előzetes engedélye alapján a reform. iskola helyiségében megtartatni szándékolt szini előadást botrányt okozó magaviselete által megakadályozta s a már összegyűlt közönséget távozásra kényszerítette; az előadás kezdete előtt feltett kalappal járt a közönség között és hangoztatta, hogy ő a gondnok s ő nem engedi meg az előadást; majd mikor figyelmeztették illetlen viselkedésére, azt válaszolta, hogy ő a kalapot nem veszi le, az iskola az övé, nem kell sem pap, sem jegyző; a közönség kénytelen volt ezek miatt hazatávozni, sokan még befizetett pénzüket is ott hagyták. — Mindezeknek alapján egyházmegyei ügyész vádat emel Bereczki József ellen az Egyh. Törv. V. t.-cz. 34. §-ának A) 3 és 6 pontjaiba ütköző fegyelmi vétségek miatt és indítványozza ellene a fegyelmi eljárás megindítását, az első vádra nézve a vizsgálat mellőzését, a második vádra nézve pedig panaszlott nyilatkozatának beszerzését s azután a feljelentésben megnevezett tanuk kihallgatása czéljából a vizsgálat elrendelését. — A panaszlevél és a vádirat közöltetett Bereczki Józseffel, a ki is írásban adta be nyilatkozatát s

észrevételét az ellene emelt vádakra. Szerinte az albisi egyházban duló békételenségnek oka egyedül Kalas István lelkész, a ki nemcsak őt, hanem más egyházttagokat is vádoskodásaival üldözi s bíróság elé hurczolja és a ki többek előtt kijelentette, hogy inkább kész akármit tétetni magával, mintsem hogy egyik—másik presbyterrel békeségben legyen együtt. Az időszaki bíróság ülésén tett helytelen nyilatkozatait s tiszteletlen viselkedését elismeri s azokért bocsánatot kér; beismeri, hogy neki, mint egyházigazgatóknak nem lett volna szabad, habár felizgult hangulatban is, oly erős kifejezésekkel élni. Beismeri, hogy a szini előadásnak az iskolateremben megtartását meggátolta, mivel úgy vélte, hogy az iskolateremnek szini előadásra leendő használatát nem a lelkész, hanem a presbyterium és a gondnok engedheti meg; ő mint gondnok esküvel kötelezte magát, hogy az egyház minden vagyonát megvédi a kárvallástól, már pedig szerinte a színészek kárt tehetek volna az iskolai butorokban és taneszközökben, ez okból nem látta jónak ingyen átengedni a tantermet a szini előadásra. Beismeri, hogy az előadás előtt haragos indulatban volt, mert a lelkész a színész előtt elmondta a köztük lévő ellenséges viszonyt s meg is mondta a színésznek, hogy ezért ne is menjen el a gondnokhoz, elkérni a tantermet. Elismeri azt is, hogy a közönség között feltett kalappal járt, azt nem is vette le, mert szerinte akkor nem iskolában, hanem csak komédiában voltak. Valótlannak mondja a vádlónak azon állítását, mintha ő azt mondta volna, hogy nincs szükség sem papra, sem jegyzőre, ő ilyeneket nem szokott mondani. — Előadó ezután behatóan ismerteti az 1912. Augusztus 21-én Albison megtartott vizsgálat és tanukihallgatás eredményét. A tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint négy tanu eskü alatt állítja, hogy Bereczki József gondnok kiabálva, gorombán utasította ki a közönséget az iskolateremből, a belépti díjat többen ott hagyták; Bereczki József az inkriminált izgató szavakat valóban mondotta s csak később módosította oda nyilatkozatát, hogy jegyzőre van szükség, de papra nincs. Kalas István lelkésznek Bereczki József gondnok ellen emelt panasza tehát a tanuvallomások során beigazolást nyert.

Elnök felhívja a panaszlót és panaszlottat, hogy esetleges előterjesztéseiket igazolásuk céljából adják elő. Kalas István panaszló nem kíván további nyilatkozatot tenni. Bereczky József panaszlott előszóval ismétli és részletes indokolással kíséri az írásbeli nyilatkozatában előadott védekezést. Az időszaki tanács üléséről békés hangulatban tért haza, remélve, hogy az óhajtott béke helyre fog állani egyházukban; csak akkor lobbant haragra, midőn hazamenet arról értesült, hogy az iskolában az ő tudta nélkül szini előadás fog tartatni, a melynek nem iskolában, hanem korcsmában volna a helye. Bántotta őt, hogy a lelkész idegen ember előtt lekicsinyelte, azért tagadta meg az engedélyt az előadástól. Ő nem gorbáskodott, nem sértett meg senkit, nem felfuvalkodott, izgága ember, nem ő az oka a békételenségnek, hanem a lelkész bosszuálló, perlekedő természete miatt.

Elnök a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánítja s felhívja ügyészt indítványának megtételére. Dr. Várady Miklós ügyész kijelenti, hogy a bizonyítási eljárás során a vádbeli cselekmények részint beigazolást nyertek, részint a panaszlott által is beismertettek, tehát fentartja vádindítványát, miszerint Bereczki József az Egyh. Törv. V. t.-cz. 34. §-ának 3 és 6 pontjaiba ütköző cselekmények elkövetésében vétkesnek mondassék ki, a büntetés mértékének kiszabását ügyész a bíróság belátására bizza.

Erre elnök a tárgyalást berekeszti és a bíróság zárt ülésben a vétkesség tekintetében egyhangulag, a büntetés mértékére nézve pedig szótöbbséggel, a következő

Ítélet-et hozta :

Az Érmelléki Református Egyházmegye bírósága, mint fegyelmi bíróság, Bereczki József albisi egyházgondnokot az Egyh. Törv. V. t.-cz. 34. §-ának A) 3-ik pontjába ütköző cselekmények elkövetésében vétkesnek mondja ki és ezért őt az V. t.-czikk 35. §-ának e) pontja alapján a gondnoki hivatal viselésétől való végleges megfosztásra itéli, egyben kötelezi őt a felmerült 29 korona eljárási költség megfizetésére.

Indokok :

Ugy a vizsgálat, mint a bírósági tárgyalás folyamán beigazoltatott, hogy a panaszlott oly cselekményeket követett el, a melyek a vallásos érületbe, hithűségbe ütköznek, az egyházas tekintélyt lealacsonyítják és a viselt egyházi hivatali állás méltóságát sértik, tehát egészen fedik a 34. §. A) 3. pontjában körülírt vétséget. Sulyosítja a vétség mérvét egyfelől az, hogy panaszlott, mint egyházának egyik legfőbb tisztviselője, válogatott vendég közönség előtt közbotrányt okozott viselkedésével, másfelől az, hogy panaszlott már több ízben állott hasonló minőségben egyházi bíróság előtt és így valószínűvé válik azon feltevés, hogy ő perlekedő, összeférhetetlen természete miatt akadályozza az egyház belső békességének létrejöttét; botrányt okozó viselkedését még valószínűbbé teszi panaszlottnak a vizsgálat alkalmával tett azon beismerése is, hogy ő a szini előadás előtt pinceszében többek társaságában bort ivott s ennek hatása alatt viselkedett illetlenül. Mindezeknek alapján őt a 35. §. e) pontjában előírt büntetéssel kellett sújtani. Az ügyész indítványából a bíróság a 34. §. A) 6. pontjába ütköző vétség megállapítását elmellőzte, a mennyiben panaszlott eljárásában a hivatali hatalommal való visszaélést nem találta megállapíthatónak, mert az iskolaterem átengedésére nézve a gondnoknak közvetlen feljebbvalójával, a lelkésszel szemben nincs hatalma. A perköltség megállapítása a vizsgálati jegyzőkönyv adataiban leli alapját és annak megfizetésében az elítélt panaszlottat kellett elmarasztalni.

Ezen ítéletet elnök az ügyész és a felek előtt nyílt ülésben meghirdeti és őket nyilatkozat-tételre szólítja fel. Ügyész és Kalas István panaszló kijelentik, hogy az ítéletben megnyugosznak, Bereczki József panaszlott az ítélet ellen felebbezést jelent be.

Kelt mint fent.

Balogh Ferencz

egyházmegyei egyh. aljegyző.
mint jegyzőkönyvvezető.

Végh József

esperes, mint elnök.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett az Érmelléki Református Egyházmegye bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak 1912. évi Szeptember hó 23-ik napján Székelyhidon tartott üléséből.

Jelen voltak :

Végh József esperes, mint tárgyalást vezető elnök, Konrád László világi tanácsbíró, egyházmegyei gondnok-helyettes, mint társelnök ; mint szavazó bírák Bányai László, Fazekas Imre, Szathmári Sándor, Takács Zsigmond (ugy is mint előadó) egyházi —, Fráter Zoltán világi tanácsbírák ; Dr. Várady Miklós egyházmegyei ügyész, Balogh Ferencz egyházmegyei egyh. aljegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

Végh József esperes az ülést megnyitván, kijelenti, hogy a jelen ülés tárgyát Holló József sárándi, volt szentjobbi lelkésznek Csokonay József jelenleg szentjobbi lelkész elleni közigazgatási bírósági ügye képezi ; megállapítja, hogy a bíróság tagjai kellő számban vannak jelen ; megállapítja, hogy a felek a tárgyalásra szabályszerűen megidézettek, a vétiveket bemutatja ; a felek részéről jelen van Csokonay József lelkész alperes, míg Holló József lelkész felperes nem jelent meg ; a szentjobbi egyház képviselőiben megjelentek Lakatos Mihály ez évi gondnok, Mikó János 1906 évi gondnok, B. Mikó Sándor és Fodor Sándor presbyterek, akik az 1906-ik évben is tagjai voltak a presbyteriumnak. Miután elnök felhívására sem a bíróság tagjai érdekeltségi esetet nem

jelentettek be, sem a felek részéről illetékességi kifogás nem tétetett, elnök a bíróságot szabályszerűen megalkultnak jelenti ki és elrendelvén az ügy érdemleges tárgyalását, felhívja Takács Zsigmond előadót az ügy ismertetésére.

Takács Zsigmond egyházi tanácsbíró, mint előadó ismerteti az ügy állását. Holló József volt szentjobbi, jelenleg sárándi lelkész 1912 Ápril végén távozott el Szentjobbról s akkor utódjával, Csokonay Józseffel úgy állapodott meg, hogy az utóbbi ő neki a lelkészi földek összes jövedelmének $\frac{1}{3}$ részét természetben, vagy pedig a lelkészi földek haszonbérértékének $\frac{1}{3}$ részét készpénzben megtéríti; midőn azonban kérte tőle az őt megillető részt, sokkalta csekélyebb összeggel akarta utódja őt kielégíteni, amennyiben csupán a lelkészi díjlevélben feltüntetett földjövedelem összegét (mely tetemesen alacsonyabb a valóságnál) vette utódja a számítás alapjául. Holló József követelését arra alapítja, hogy ő a szentjobbi lelkészi állást 1906 November hóban foglalta el és az 1906-ik évről a lelkészi föld jövedelméből semmit sem élvezett, csak az 1907 évi földjövedelem lett az övé; továbbá arra alapítja követelését, hogy ő Sárándon az 1911 év őszi vetésből, (tehát 1912 évi aratásból) semmit sem kapott, mert az egészen elődje árváinak adatott át. Holló József tehát, állítása szerint, jogosan tart igényt Szentjobbon az ez évi teljes aratáshoz (tehát az 1911 évi őszi vetéshez), vagy akár az évi összes termésnek, akár az évi haszonbérértékének $\frac{1}{3}$ részéhez. Ezzel szemben Csokonay József csupán a díjlevélben szerepelő földjövedelem $\frac{1}{3}$ részét hajlandó Holló Józsefnek felajánlani s azt is csupán méltányosságból.

Elnök felhívja Csokonay József panaszlottat és a szentjobbi egyház képviselőit, hogy megjegyzéseiket, illetve felvilágosításaikat adják elő. Csokonay József lelkész előadja, hogy Holló József ő tőle 120 koronát követelt kisebb gazdálkodási befektetések fejében, amit ő ki is fizetett Hollónak, holott a presbyterek szerint ezek 30 koronánál nem értek többet s nem is akarták engedni a 120 kor. kifizetését, de ő ennek daczára megtette. Nem áll Hollónak azon állítása, hogy ő a díjlevéli földjövedelem

$\frac{1}{3}$ részét ajánlotta volna fel, mert ő az őszi termés $\frac{1}{3}$ -át ajánlotta fel, de ezt Holló nem fogadta el, mivel ragaszkodott az egész évi termés $\frac{1}{3}$ -ához. Holló József a csanálosi határban eső lelkészi földdarab évi bérösszegét is, 60 koronát egészen felvette s midőn ő kérte tőle az őt megillető $\frac{2}{3}$ résznek 40 koronának átadását, Holló ezt megtagadta. Nem áll Hollónak azon állítása sem, hogy az 1906 évi földjövedelemből semmit sem élvezett; tételenként kimutatja, hogy Holló menyit terményt s menyit tüzifát vett el elődjének özvegyétől 1906 évi December havi szolgálatának fejében. Miért akarja Holló őt is megkárosítani? A mi jövedelem Holló Józsefet nem illeti, ő nem hajlandó azt neki átadni. — Ugy a jelenlegi, mint az 1906 évi gondnokok, valamint a megjelent presbyterek mindenben megerősítik Csokonay József lelkész állításait s egyértelműleg állítják, hogy Holló József lelkész 1912 April 24-ig megkapta az őt illető készpénz fizetést.

Elnök felhívására ügyész kijelenti, hogy nem kíván indítványt tenni. Elnök erre a bizonyítási eljárást befejezettek nyilvánítja, a tárgyalást berekeszti és a bíróság zárt ülésben egyhangu határozattal a következő

Ítélet-et hozta:

Az Érmelléki Református Egyházmegye bírósága, mint közigazgatási bíróság, a szentjebbi lelkészi állomás javadalmául szolgáló 1911 évi őszi termésnek, vagyis az 1912 évi aratásnak felerészét Holló József sárándi lelkész javára megítéli és kötelezi Csokonay József szentjebbi lelkészt, hogy 2 köből $2\frac{1}{2}$ véka tiszta búzát és 13 köből $\frac{1}{4}$ véka rozstot természetben, vagy folyó árban Holló József sárándi lelkésznek szolgáltatson át; viszont Holló József sárándi lelkészt kötelezi, hogy a csanálosi föld évi haszonbérének $\frac{2}{3}$ részét, azaz 40 koronát Csokonay József szentjebbi lelkésznek fizessen ki. A tanuk részére a bíróság 20 korona fuvardíjat ítél meg és ennek megfizetésére panaszlót és panaszlót egyenlő arányban kötelezi.

Indokok :

Holló József 1906 Novemberben foglalta el a szentjobbi lelkészi állást és mégis, amint a tárgyalás során beigazolást nyert, a föld jövedelmén kívül az 1906 évi lelkészi javadalomnak aránytalanul nagy részét élvezte, és így nem volna méltányos eljárás, hogy ő, a ki 1912 Áprilban távozott el Szentjobbról, az 1912 évi aratás teljes jövedelmét, vagy az 1912 évi összes földjövedelem $\frac{1}{3}$ részét megkapja ; tehát az 1911 év őszi termés jövedelmét a két lelkész között egyenlő arányban megosztani kellett. Az aratási, illetve cséplési eredmény számszerű megállapítása a szentjobbi egyházi előjáróság hiteles bizonyítványán alapszik, amely a felesen munkált lelkészi földnek a lelkészt megillető fél termést tünteti ki. A csanárosi föld 1912 évi haszonbérének $\frac{2}{3}$ részét, mint a szolgálati időhöz arányított jogos osztályrészt, a jelenlegi szentjobbi lelkésznek kellett odaitélni. Az egyház képviselőjében megjelent tanúk napidíjat nem számítottak fel, csupán fuvardíjat, ez alapon történt a perköltség megállapítása, a melyet az alapítélet természetéhez és döntéséhez alkalmazottan, a két fél között egyenlően megosztani kellett.

Ezen ítéletet elnök az ügyész és a felek előtt nyílt ülésben meghirdeti és őket nyilatkozat-tételre szólítja fel. Ügyész és Csokonay József panaszolt kijelentik, hogy az ítéletben megnyugosznak. A jelen nem lévő panaszlóval, Holló József sárándi lelkésszel az ítélet és indokolás hiteles kiadványban közöltetik.

Kelt mint fent.

Balogh Ferencz

egyházmegyei egyh. aljegyző.
mint jegyzőkönnyvezető.

Végh József

esperes, mint elnök.

TÁRGYMUTATÓ.

1. sz. A gyűlés megnyitása.
2. sz. A jelenlevők összeszámláltatván, a gyűlés megalakul.
3. sz. Esperes jelentése az egyházmegye anyagi és valláserkölcsei állapotáról.
4. sz. Esperes időszaki jelentése.
5. sz. Tisztújításra vonatkozó jegyzőkönyv.
6. sz. Egyházmegyei gondnok eskütétele.
7. sz. Tanácsbírák s jegyzők eskütétele.
8. sz. Balogh Ferencz jegyzőnek jegyzőkönyvi elismerés.
9. sz. Bokor József asszonyvásárai lelkész bekebelezése.
10. sz. Bogdán János új-létai lelkész bekebelezése.
11. sz. Tar Mihály bagaméri tanító „
12. sz. Takács Lenke csokalyi tanítónő „
13. sz. Szentesi Károly hksztmiklósi tanító „
14. sz. Kovács József vajdai „ „
15. sz. Tóth Jenő értarcsai „ „
16. sz. Szabó Rozália albisi tanítónő „
17. sz. Gonda Eszter tóti „
18. sz. Várkonyi Imre ér-adonyi tanító „
19. sz. Thamássy Lajos székelyhidi „ „
20. sz. Sydó Sándor szalacsi tanító bekebelezése.
21. sz. Szász Jenő szalacsi „
22. sz. Ujonnan választott tanítók eskütétele.
23. sz. Takács József széplaki lelkész üdvözlése.
24. sz. Egyházmegyei lelkészi gyámintézet kezelő választmányának választásáról jelentés.
25. sz. Szathmári Sándor országos nyugdíjintézeti kezelő ezen állásáról lemond.
26. sz. Dr. Veress István az egyházmegyei pénztárnokságról lemond.
27. sz. Országos nyugdíj intézeti és közalapi kezelő választása.
28. sz. Egyházmegyei pénztárnok választása.

29. sz. Egyházmegyei ügyész választása.
 30. sz. Számvevő szék megalakítása.
 31. sz. Nyugdíj bizottság megalakítása.
 32. sz. Tanügyi bizottság megalakítása.
 33. sz. Tanítói képviselők választásának elrendelése.
 34. sz. Nagyvárad tanítónő képző intézet részére újabb segély megszavazása.
 35. sz. Nagyvárad tanítónő képző intézet költségvetése.
 36. sz. Nagyvárad tanítónő képző intézet igazgató választmányába tagok választatnak.
 37. sz. Nagylétai egyház bérleti szerződése.
 38. sz. Balogh Imre kéczi lelkész káplántartási átalány iránti kérvénye.
 39. sz. Érköbölkuti egyház faiskola ügye
 40. sz. Érköbölkuti egyház iskolai alapvagyona.
 41. sz. Érköbölkuti egyház költségvetése.
 42. sz. Érköbölkuti egyház temetői szabályzata.
 43. sz. Szalacsi egyház kölcsön ügye.
 44. sz. Kólyi egyház kölcsön ügye.
 45. sz. Piskolti egyház alapító levele.
 46. sz. Álmosdi egyház alapító levele.
 47. sz. Érábrányi egyház templomépítési ügye.
 48. sz. Ujlétai egyház iskolai ügye.
 49—54. sz. Rendkívüli államsegélyérti kérvények.
 55—60. sz. Ref. segély egyleti kérvények.
 61—62. sz. Közalapi segély kérvények.
 63—64. sz. Népiskolai tőkesegély kérvények.
 65. sz. Lelkeszi egyesület jegyzőkönyvének tárgyai és pedig :
 65 a., Egyházi épületek kellő értékben biztosítandók.
 „ b., Stóla ügy rendezése.
 „ c., Népiskolai könyvtár ügye.
 „ d., Madarak és állatok védelme.
 „ e., Igazgató tanítók díjazása.
 „ f., Dékáni látogatás beszüntetése.
 „ g., Tanácsbírák szaporítása.
 66. sz. Tanító egyesület felterjesztése.
 67. sz. Érbogyoszlói egyház csere szerződése.
 68. sz. Jegyzőkönyv hitelesítésre bizottság választása.

Birósági ügyek.

- 1., Bereczki József albisi gondnok fegyelmi ügye.
- 2., Holló József volt szentjobbi lelkész s Csokonay József jelenlegi lelkész közt fizetés megosztás folytán felmerült közigazgatási bírósági ügy.

Kiadta: **Fazekas Imre**
egyh. m. e. főjegyző.

